

Aan Staatssecretaris en cc Minister

nota Kamerbrief start REDIII-implementatie

TER BESLISSING

Datum

12 januari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2022/310680

Opgesteld door

Bestuurskern

Prog.dir. Duurzame Mobiliteit

Progr. Duurzame

Energiedragers

Beslistermijn

20-01-2023

Bijlage(n)

3

Aanleiding

De Europese onderhandelingen voor de richtlijn hernieuwbare energie (RED III) worden naar verwachting op korte termijn afgerond. Voor Nederland is het belangrijk om zo snel mogelijk te starten met de implementatiefase van de transportartikelen binnen de RED III, om per 1 januari 2025 de herziene regelgeving in te laten gaan. Dit is namelijk een cruciale overgangdatum voor een aantal, door het parlement goedgekeurde, ontwikkelingen die nadere uitwerking vraagt. Om daar een goed beeld van te krijgen heeft uw ministerie het afgelopen jaar met verschillende stakeholders uit de markt ideeën uitgewisseld om de hoofdlijnen van de implementatie vorm te geven. Via de bijgevoegde Kamerbrief informeert u de Kamer dat u voorbereidingen treft voor de implementatie. Tevens verstuurt u twee onderzoeksrapporten over de het sturen op CO₂-reductie in de keten (van NEa en Trinomics).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om de brief en de onderzoeksrapporten te sturen voorafgaand aan het Commissiedebat Duurzaam Vervoer van 24 januari.

Kernpunten

- De Europese Richtlijn hernieuwbare energie (RED) dwingt brandstofleveranciers om fossiele brandstoffen te vervangen door hernieuwbare energie in vervoer, om zo CO₂-reductie te realiseren.
- Voor de RED III-implementatie voor vervoer zijn drie wijzigingen van regelgeving nodig: de Wet milieubeheer (titel 9.7 en 9.8), het Besluit energie vervoer en de Regeling Energie vervoer.
- De implementatie geeft de kans om drie (door de Kamer goedgekeurde) ontwikkelingen uit te werken:
 1. Van energiesturing naar sturing op CO₂-reductie in de keten¹.
 2. Uitwerken van sectorsturing binnen de mogelijkheden die de RED biedt en in samenhang met FuelEU Maritime en ReFuel Aviation².
 3. Het uitbreiden van mogelijkheden om hernieuwbare waterstof (o.a. raffinageroute³) en hernieuwbare elektriciteit (o.a. geaggregeerd inboeken) in te zetten⁴.

1 Afspraak Klimaatakkoord, Aanbeveling Duurzaamheidskader Biograndstoffen, eisen voor overgang naar CO₂-sturing beschreven in Staatsblad-2021-334.

2 Staatsblad-2021-619 Memorie van Toelichting Besluit Energie Vervoeren Kamerbrief: 32813-864

3 Motie Grinwis, Kamerstuk 35626, nr. 23.

4 Motie Bontenbal/Grinwis, Kamerstuk 32813, nr. 1030.

Krachtenveld

Zoals aangegeven zijn het afgelopen jaar de stakeholders actief betrokken bij het verkennen van de implicaties van Fit for 55 voor het verduurzamen van vervoer. Hierbij zijn partijen zoals onder meer brandstofleveranciers, NGO's, laadinfra-aanbieders, waterstofproducenten, biobrandstofproducenten uit alle sectoren (lucht, zee, weg, binnenvaart), maar ook de Nederlandse Emissieautoriteit (NEa) betrokken. In de basis is er een groot draagvlak voor het uitwerken van de drie genoemde punten, deze zijn ook politiek eerder al goedgekeurd.

Toelichting

1. Proces

- a. De Wet milieubeheer titel 9.7 en 9.8: hierin worden de grondslagen en instrumenten vormgegeven. Het streven is om de voorgestelde Wetswijziging eind Q4 2023 aan de Kamer aan te bieden. Internetconsultatie moet plaatsvinden vóór de zomer van 2023.
- b. Het Besluit energie vervoer: hierin landt nadere invulling van de grondslagen en instrumenten, zoals de hoogte van de verplichting(en) per brandstofleverancier en de invulling van limieten voor energiedragers. Het streven is om de Kamers medio Q2 2024 het Besluit aan te bieden voor de voorhang. Internetconsultatie moet in Q4 2023 plaatsvinden.
- c. De Regeling energie vervoer: hierin landen de uitvoeringstechnische aspecten. De Regeling kent geen voorhang, maar het streven is deze Q3 2024 voor te leggen in de internetconsultatie.

2. Inhoudelijke uitwerking

- a. De verplichting zal sturen op ketenreducties [*well-to-wheel* broeikasgasemissies] in plaats van op hernieuwbare energie-inhoud met stimuleringsfactoren. Deze sturing zal leiden tot een stimulans voor de best presterende hernieuwbare (innovatieve) energiedragers. Dit is in lijn met eerdere politieke afspraken, zoals het Klimaatakkoord en het SER-advies *Biomassa in Balans*, dat ten grondslag lag aan het Duurzaamheidskader Biograndstoffen. Zorgen rondom fraudebestendigheid⁵ hebben ertoe geleid dat verdere sturing op CO₂-reductie in de keten met de RED II-implementatie is uitgesteld. Er zijn nu echter belangrijke nationale en Europese ontwikkelingen ten aanzien van toezicht en transparantie die deze zorgen adresseren en de stap naar explicietere ketensturing mogelijk maken⁶. Onderzoek heeft daarnaast aangetoond dat sturen op CO₂-emissies in dezelfde verhouding grondstofcategorieën beloont als een systeem dat stuurt op energie met stimuleringsfactoren.⁷ De NEa heeft tot slot een analyse⁸ gemaakt over de kansen en aandachtspunten bij verdere uitwerking van CO₂-sturing. Beide onderzoeken worden meegenomen in de uitwerking van de regelgeving en worden meegestuurd met de brief aan de Kamer. Nadere besluitvorming over deze punten krijgt u medio mei.
- b. Daarnaast worden sectorspecifieke verplichtingen uitgewerkt. In de Nota van Toelichting van de laatste wijziging van het Besluit energie vervoer (RED II-implementatie) is opgenomen dat het Kabinet per 1/1/25 streeft naar sectorspecifieke verplichtingen voor de verschillende vervoersmodaliteiten⁹. Voor luchtvaart en zeevaart komen er Europese mandaten voor deze sectoren via ReFuel Aviation en FuelEU Maritime. De

Datum

12 januari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2022/310680

Opgesteld door

Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Prog. Duurzame
Energiedragers

Aan

Staatssecretaris en Minister

Bijlage(n)

3

5 Kamerstuk 32813-553

6 Staatsblad-2021-334

7 Trinomics, Analyse overgangsturen op CO₂ (2022)

8 NEa notitie – verkenning CO₂-sturing

9 Staatsblad-2021-619

- nationale implementatie van de RED III geeft een kans om een aanvulling of versterking te bieden ten aanzien van deze mandaten. De uitwerking daarvan landt in het Besluit. Hiervoor zal nader onderzoek plaatsvinden.
- c. De laatste significante wijziging die uitgewerkt wordt in de wetswijziging is de verdere inregeling van hernieuwbare elektriciteit en hernieuwbare waterstof (RFNBO – renewable fuels of non-biological origin). Het gaat bijvoorbeeld om grondslagen voor geaggregeerd inboeken (motie Grinwis¹⁰). Voor RFNBO's gaat het om het mogelijk maken van de raffinageroute (motie Bontenbal/Grinwis¹¹).

Datum

12 januari 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2022/310680

Opgesteld door

Bestuurskern
 Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
 Progr. Duurzame
 Energiedragers

Aan

Staatssecretaris en Minister

Bijlage(n)

3

Politieke context

Zoals gesteld zijn de punten die in de Wetswijziging uitgewerkt dienen te worden in eerdere stadia met het Kabinet/Parlement vastgesteld, bijvoorbeeld bij de RED II-implementatie of in het Klimaatakkoord. Het politieke zwaartepunt zit bij het Besluit energie vervoer als de 'knoppen' van de Wet aan- of uitgezet worden.

Financiële/juridische overwegingen

De RED III zal uitgevoerd worden door de NEa. Er wordt nog verkend in hoeverre de lasten toenemen ten opzichte van de uitvoering van de RED II. Juridisch gezien wordt bij het uitwerken zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande regelgeving. Alle uitwerking past binnen de Europese kaders die de RED III biedt.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij

De systematiek bestaat al jaren en wordt als goed werkbaar gezien door uitvoering en markt en verder wordt uitgebreid. De NEa blijft nauw betrokken bij de uitwerking van de regelgeving en toetst deze ook. Voor de maatschappij is het Besluit energie vervoer doorslaggevend. Daar worden de knoppen 'aangezet' en zal duidelijk worden welke sector (via de brandstofleverancier) welke lasten/ambitie draagt. Dat zal van invloed zijn op bijvoorbeeld de brandstofprijzen.

Duurzaamheid

De RED biedt dé kaders voor duurzaamheid. Het Duurzaamheidskader Biograndstoffen werkt ook met deze criteria bij energietoepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnr	Naam	Informatie
2	Kamerbrief start implementatie RED3-transport	Met de brief informeert u de kamer over proces van implementatie en de uit te werken punten.
3	Trinomics Rapport (2022) – sturen op ketenreducties	Onderzoek naar de impact op het onderscheidende vermogen van verschillende energiedragers bij de switch van energiesturing naar CO ₂ -sturing in de keten
4	NEa (2022) – verkenning impact CO ₂ -sturing	Analyse naar de uitwerkpunten om de overgang op CO ₂ -sturing in de keten mogelijk te maken.

10 Kamerstuk 35626, nr. 23.

11 Kamerstuk 32813, nr. 1030.